

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Desssewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk.

A háboruban égő Balkán.

Még nincs fegyverszünet.

Mit kívánnak a görögök és szerbek Bulgáriától. — Együtt a románok és a szerbek. — A románok átlépnek a Dunán.

A török hadsereg előnyomulása.

A győztes Szerbia — így mondják Belgrádban — nagy előzenyességgel járul ahhoz, hogy Bulgáriát szorongatott helyzetéből megmentse s immár kész a szövetséges megbízatása, hogy Bulgária meghatalmazottjával tárgyaljanak a béke megkötéséről. Ugy látszik, Oroszország parancsa mérsekelte a szerbek harci vágyát s Szerbia kormánya ma a tulajdon hadvezetőségével vivja a csatáját amiatt, mert a hadvezetőség a háboru folytatását kívánja.

Még nincs fegyverszünet.

Mértékadó helyről származó információ szerint a külföldi lapok jelentései, amelyek a közeli békekötésről szólnak, koraiaknak tekinthetők, miután a tárgya ást még meg sem kezdték. Pasic miniszterelnök Nisbe utazott, hogy Venizelosz görög miniszterelnökkel és Vukovics montenegrói miniszterelnökkel a szövetséges békefeltételeire nézve megegyezzen. Néhány lapnak ama híréből, hogy a bolgár békekiküldöttek ideérkeztek volna, sem tudnak semmit. A küzdelemben ugyan szünet van, de a háborus operáció nem szünetel.

Mit kívánnak a görögök és a szerbek?

Az ateni orosz követ a görög kormánytól közlést kapott Görögország követeléseiről. Ezek a követelések:

1. A bolgár haderő demobilizációja a béketárgyalás megkezdése előtt.
2. Hadikárpótlás az okozott kárért.
3. Az égei tenger partvidéke.
4. A Szeresz-Dráma vonal mögött levő terület.
5. A lágoszi öböl.
6. A trácai görög iskolai és vallásoktatás függetlensége.

Szaszonov külügyminiszter közlést kapott a szerb és görög kabinetől, amelyek ezek határozottan visszautasítják az orosz-francia intervenciót és azt a kívánságukat fejezik ki, hogy a plenimirális szerződést a harctéren írják alá Bulgáriával. Az ellenségeskedés megszüntetéséről a szövetségesek nem akarnak tárgyalni.

Együtt a románok és a szerbek.

A román hadsereg hadműveleteit összehangba hozzák a szerb hadsereg hadműveleteivel és mindaddig folytatják, míg Románia el nem éri azt a két célját, hogy Bulgária turtukája-dobricsbalcsiki vonalat visszavonhatatlanul átengedi Romániának azt a jogát, hogy az összes balkáni egyensúlyra vonatkozó kérdések elintézésénél. Romániának a szavát is meg kell hallgatni.

A Románok átlépnek a Dunán.

Itt azt hiszik, hogy a hadsereg ma este átlépi a Dunát. A tegnapi minisztertanácson, amelyen a király elnökölt, megállapították a trónbeszéd szövegét. A minisztertanács ezenkívül számos törvényjavaslattal foglalkozott, amelyek a katonai szolgálatra bevonultak családjaikat támogatásáról, a mezőgazdasági munkálatoknak a háboru folyamán való folytatásáról szólnak. A király helyeselte a kormány azon előterjesztését, a mely arra vonatkozik, hogy a kormány a parlamenttől felhatalmazást kér, hogy kihirdethesse az oszromállapotot azokban a tartományokban, ahol azt szükségesnek látja. A lapok jelentései szerint azt is elhatározták ezen a minisztertanácson, hogy közölni fogják a nagyhatalmakkal egy jegyzékben a kormány felfogását a hadiállapot folytán előállott helyzettől.

A török hadsereg előnyomulása.

A török hadsereg elérte Rodostót és Csorlut. A gyenge bolgár haderő ellenállás nélkül visszavonult. A porta vitatja a nagyhatalmaknak azt a jogát, hogy Törökországot az Enosz-Midia vonalnál megállíthassák. Szerbiával a békét valószínűleg már csütörtökön meg fogják kötni. A hadsereg folytatja előnyomulását. Az előnyomulás három hadoszlopban történik. Egy kémlelő léghajó Cserkeszkőjig jutott és megállapította, hogy a bolgár hadosztályok nagyon gyengék. Rodostó bolgár kormányzóját le tartóztatták és Konstantinápolyba hozták. A török előőrsök tegnap este óta már Lüleburgászban van-

nak. A bolgárok a drinápolyi vonalon csaknem minden vasúti hidat a levegőbe röpítettek. Utasok beszélnek, hogy a bolgárok a drinápolyi középületekből és mecsetekből a drágaságokat mind elviszik.

Az áradó Maros.

Reggelre várják a nagy vizet.

A folyammérnökség ma értesítette az összes csanádmegyei marosmenti községeket, hogy a lefolyó marosi áradásnak legkésőbb holnapra kell elérkeznie a csanádmegyei községekbe.

Egyben felhívta a folyammérnökség az érdekelt csanádi községek figyelmét arra is, hogy ezuttal az áradás jóval nagyobb lesz, mint a múlt heti s ép ezért a legnagyobb készültséggel várják a veszedelmet.

A fenyegető hír megtette a hatását. Mint azt mai számunkban is megírtuk, Makó város polgármestere dobszó útján hívta fel az érdekelt értézi birtokosokat, hogy igyekezzenek behordani termésüket s mentésük meg, ami még menthető.

A marosmenti falvakban is feszült erővel folyik a védekezés nagy munkája. Nagylakon több száz munkás dolgozik a gátakon, mert az áradást oly nagy mérvűnek jelezték, hogy az a községet is fenyegeti, nemcsak az árteret.

Magyarcsanád községben, illetve a község határában fekvő Kőkény kincstári birtokot az áradás már előntötte s itt egy század gyalogság kirendelését kérték a mentési munkálatokhoz.

Makón ma a víz 406 centiméter volt a rendes vízálláson felül. A nagy vizet úgy holnap reggelre várják s ha az baj nélkül lefolyik úgy elmúlt a veszedelem, amely ugyan már úgy se sok kárt okozhat, mert a kis emberek százait már két héttel ezelőtt tönkretette a Maros.

Az árvíz által károsult kisgazdák figyelmét ezuton hívjuk fel arra, hogy az árvíz által károsult egyének adóját valószínűleg elfogják engedni, sőt mit értesülünk:

— Rendelkezés történt, hogy az adóelengedések iránt való eljárás nem mint más alkalommal, kérvények útján kéressék, hanem az eljárást a károsultaknak a községi jegyzőnél, illetve a városi hatóságoknál, tett szóbeli bejelentése alapján is folyamatba teszik.

Mindenesetre figyelemmel leszünk erre s sürgősen tudatni fogjuk a károsultakkal e lapok hasábjain, hogyan és miként fog történni ez az adóelengedés.

Az országnak panaszkodó makói rendőrség.

Kinek van hát igaza? — Galambos Ignác dr. és Rákossy Gyula nyilatkozata.

Rövidesen már megemlékeztünk arról, hogy az „Est” című újságban megint szerepelt a makói rendőrség s pedig oly módon, hogy az országos rendőrkongresszuson felolvasták a makói rendőrség sürgönyét, melyben elpanaszolták, hogy a kongresszuson azért nem vehetnek részt, mert a polgármester álláspontja ebben őket megakadályozza.

A makói rendőrség e sürgönyével kapcsolatban szenvedelmes kifakadások hangzottak el Makó és Makó polgármestere ellen.

Makó városa megint úgy szerepelt ország-világ előtt, mint ahol a közviszonyok áldatlanok s tarthatatlanok s ahol szegényletes állapotok uralkodnak.

Mi makóiak a legjobban hűledeztünk midőn ezeket olvastuk s ki is jelentettük, hogy addig nem kívánunk ezen dologgal foglalkozni, míg egy a polgármesterrel, valamint a rendőrkapitánnyal ez ügyben nem beszélünk. Ma már egy a polgármester, mint a rendőrkapitány nyilatkozatait ismerjük s alább közöljük megjegyzéseiket.

Galambos Ignác dr. polgármester nyilatkozata teljes egészében itt következik:

Rákossy Gyula r. kapitány az iránt folyamodott a városi tanácshoz, hogy őt a város költségén küldje ki Győrbe a rendőrtisztviselők gyűlésére és ezenkívül Esztergomba rendőrkutya kiállítás megtekintésére.

A tanács a polgármester intenciója értelmében, a rendőrkapitányt kérelmével elutasította, mert az Est napilapban közölt adatok szerint is a rendőrtisztek összejövetelének célja az volt, hogy az államosítást, tehát a saját érdeküket és az e tekintetben teendő lépéseket megbeszéljék, ez pedig éppen úgy nem a város érdeke, amint nem érdeke az, hogy a r. kapitány a város költségén a r. kutya kiállítás megtekintse.

Sajnos, a rendőrkapitány itteni működése alatt számos tanujelét adta annak, hogy előtte a város és polgárság érdeke alárendelt jelentőségű, s hogy nem az a célja, miként a rendőrség internatív fejlesztése és a rendőrségi ügyek törvényszerű, de mégis tapintatos kezelése által a köz és város érdekét szolgálja, — hanem a rendőri intézmény külsőségeinek, forma szerinti megjelenése és reprezentálása, valamint számának a végtelenig szaporítása által a várost alig elviselhető kiadásokba sodorja.

Ily előzmények után a rendőrkapitánytól, aki magát a többi rendőrtisztviselőket városi tisztviselőknak nem is tartja, hanem külön statusban állónak képzelet magát és a rendőrtisztviselőket, nem volt várható, hogy a rendőrtisztviselők győri tanácskozásán a város érdekeit szolgálja,

még abban az esetben se, ha — amit különben az idő rövidsége is kizárt, a rendőrtanácskozás, a személyi érdeken kívül a rendőri ügyek helyes kezelésével részletesen foglalkozott volna.

Ily, a városra semmi előnnyel nem járó kirándulásra, — nagy és égető szükségletei mellett, a városnak pénze nincs és ilyen kiadások az én hozzájárulásommal meg nem történhetnek.

Azután a győri rendőrtanácskozás és az esztergomi rendőrkutya kiállítás épp az időben történt, amikor városunkat a vizáradás legnagyobb mértékben fenyegette és amikor egy öntudatos és hivatásának magaslatán álló rendőrség minden erejét és figyelmét a védekezés körüli segédkezésre, a személy és vagyonbiztonság megvédésére kell hogy fordítsa. — És mi történt? az, hogy a veszély napjaiban a rendőrlégénység még nappal is álmát aludta, amire szolgálata mellett éjjel is van elegendő ideje — a rendőrkapitány pedig a városi érdekekkel mi összefüggésben se levő, napokat igénybe vevő tanácskozással és kiállításra akart menni.

Ha ily célból az I. kapitány szabadságot kér, azt se adtam volna meg neki, mert a közveszély itthon maradását követelte.

Az Est cikke szerint a győri tanácskozáson 54-en vettek részt, s mivel e számban az összes győri rendőrtisztviselő, a budapestiekből és máshonnan is löbber vettek részt, nyilvánvaló, hogy a vidéki városoknak alig egynéhány küldötte ki a r. kapitányt, nyilván azért, mert az összejövetelt a város érdekében levőnek nem találta.

Az, hogy a rendőrkapitány lépten nyomon, sőt a felsőbb hatóságok előtt is a rendőrség és a város vezetősége közötti ellentétet hangoztatja anélkül, hogy ennek elfogadható indokát adni tudná, — izlés dolga, mert itt mindenki tudja, hogy a város vezetősége — a nélkül, hogy a rendőrség belső dolgaiban bármi befolyást gyakorolni akarna — csupán azon mérhetetlen terjeszkedési vágyának és a rendőrség külső felcifrázása iránti törekvéseknek igyekszik korlátokat szabni, — a melyek szükségletének és a városnak igazolatlan megterhelésével járnak.

Most azonban, amikor már a rendőrségi tisztviselők annyira mentek, hogy képesek a várost az egész közvélemény előtt compromittálni és az ellentéteket a nagy nyilvánosság előtt is hangoztatni, — elérkezett az ideje annak, hogy végre valahára tisztáztassék az a kérdés, hogy mi ez az ellentét, miben nyilvánul az, s mivel a közérdek is ezt követeli, — remélhetőleg módot találva a város hatósága arra, hogy az ellentétek megvizsgáltságának és a hibások, valamint azok, akik jónak látták a várost nyilvánvalóan a várost kicsinyítő törekvéssel, — kipellengérezni, a megérdemelt feleletre vonassanak.

Ezzel szemben Rákósy Gyula rendőrkapitány kijelentette tudósítónk előtt, hogy úgy, mint minden évben ezidén is kérte, hogy a rendőrkongresszusra küldjék ki a költségeinek részbeni fedezésére 50 koronát utlványozzon ki a város, amint hogy 3 napos győri tartózkodás tényét többet felelész mint 50 koronát. Ezen költségek kiutalványozását a polgármester nem találta a város szempontjából közérdekűnek ezért nem teljesítette a kérelmet. Ennek fogva Rákósy Gyula rendőrkapitány nem ment el a kongresszusra s távolmaradását, minden el nélkül való sürgönyben, bejelentette a kongresszusnak.

Ezen sürgöny melyet Rákósy Gyula rendőrkapitány küldött s amelyet

igaznak s hibátlannak elismer következőleg hangzik:

A kongresszuson való részvételben akadályozva vagyunk polgármesterünk álláspontja miatt, a ki szerint ez nem közérdeki, miért is a hatóság összes tagjai és közegei ez uton üdvözlik szívből az egybegyűlteket, kívánva, hogy az államosítás eszméjét, mint megmentőnket tarthatatlan helyzetünkben, hathatós munkájukkal a megvalósítás felé vigyék.

A városi rendőrség tisztikara.

Kijelentette még Rákósy kapitány tudósítónknak, hogy ezuttal igenis a város érdekében álló lett volna a kongresszuson való részvétel, mert ezen a kongresszuson a rendőrség államosítása került szóba s megvitatták, milyen arányban járulnak majd a városok a rendőrségi terhekhez, továbbá a városok és a gyermekvédelem címén igen fontos értekezés szerepelt napirenden.

Ami pedig a rendőrkutya kérdését illeti, hát itt meg egyenesen a város érdekében álló lett volna, hogy Rákósy kapitány ott legyen a kongresszuson, mert egynéhány makói ur összeadta egy rendőrkutya árát s így Makó városa ingyen jutott volna egy rendőrkutya birtokába.

Mindezek dacára hangoztatta Rákósy kapitány tudósítónk előtt, nem volt szándékában a város tekintélyét a lapokban a nagy nyilvánosság előtt rossz színben feltüntetni. Eddig szól Rákósy rendőrkapitány nyilatkozata.

Ezen előttünk fekvő két nyilatkozatból immár kihámozhatjuk a valót s megállapítjuk, ha tán egy igen csekély hibával megróható volt is a város, mert a rendőrkapitány költségeinek egy részét nem akarta utalványozni, sokkal hibásabb a rendőrkapitány, aki ilyen jelentéktelen anyagi kérdés miatt, nem áttalotta ezt a mi városunkat s annak polgármesterét a nagy nyilvánosság előtt kellemetlen színben feltüntetni.

Ha az igazságos kritika szemüvegén keresztül nézzük e két nyilatkozatot, szembe kell tűnnie annak a megdönthetetlen igazságnak, hogy ilyen árviszvedelem idején tényleg itthon a helye a legelső s legfőbb rendőrnök.

Hogy kell-e rendőrkutya Makón, vagy nem? Ezt az olvasó közönség tetszésére s véleményére bizzuk. Minekünk az a véleményünk, hogy egy méltányosan ítélkező kihágási rendőrbíróra sokkal nagyobb s égetőbb szükségünk volna, mert a mai viszonyok mellett megvan a makói közönség ragadva, harapva, rendőrkutya nélkül is.

A legsúlyosabb beszámítás alá esőnek azonban mégis azt találjuk, hogy tulajdonképpen csak Rákósy Gyula rendőrkapitány kongresszusi kiküldetéséről volt szó s mégis a sürgöny alá, Makóváros rendőrségi tisztikara van aláírva. E sürgönyt egyedül Rákósy kapitány írhatta alá, de nem a tisztikar, mely sem szabadságot, sem költségeinek részbeni fedezését nem kérte e kongresszusra. Ezt az ügyet még tisztázni kell már csak a fegyelem szempontjából is.

Újból hangsúlyoznunk kell, hogy ebből a szunyogból nem lett volna szabad a rendőrségnek elefantot fujni. Ötven korona miatt a város s a polgármester jó hírnevét nem szabad lett volna kockára tenni.

Egy dolog miatt azonban mégis nagyon jó volt ez a história, sőt hasznos is. Most már mindenki

belátja, hogy a városháza és a rendőrség állandó torzalkodása megérett a rendezésre, mert amíg csak itthon folyt ez a kiméltetlen szegyetlen háborúság, még csak megjárta, de most, hogy az ország színe elé került, nem várhatunk tovább. Rendezni, főként pedig rendet kell teremteni ebben az ügyben vasmarokkal s kemény ököllel.

Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy a rendőrség egyelőre még nincs államosítva, a rendőrség még a miénk, a városé, a városé s nem a megyéé. Minden tekintetben tehát úgy kell a rendőrségnek be rendezkednie, ahogyan azt fenntartója s felelőse, a város óhajja s akarja. Ennek az elvnek vitán felül kell állania Makóváros közönségének érdekében. Ezen elv alapján várjuk ezen ádaltan állapotok sürgős rendezését, mert a mai állapotok tényleg tarthatatlanok. Főként pedig: rendnek muszáj lenni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Julius 17. Csütörtök Róm, kath. Henrik, Protosztás Henrik, Görkath. Julius 1 Nap két 4 óra 15 percek, nyugszik 7 óra 55 percek. Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz idő várható további hőemelkedéssel. Sürgönyprognózis: Melegebb, száraz. Déli hőmérséklet: 23. 5 C.

- Csanádvármegye rendkívüli közgyűlése. Csanádvármegye köztörvényhatósága július hó 24-én rendkívüli közgyűlést tart Tarnay Ivor megyei főjegyző elnöklése alatt, A rendkívüli közgyűlésen jobbra hasztást nem tűrő községi ügyeket fognak elintézni.

- Kinevezés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Barcán Endre főgimnáziumi tanárt, a makói diákokthon igazgatóját az ipolysági állami főgimnázium igazgatójának nevezte ki. A kiváló udós tanár általános tiszteletnek és szeretetnek örvendett városunkban, ki a nagyfontosságú nevelő intézet élén elismerést érdemlő működést fejtett ki. A miniszter kinevezése egy arra minden tekintetben é demes tanfériut tüntetett ki Barcán Endre kinevezésében. Makói tisztelői sajnálják távozását, mit csak az általános öröm tud csak ellensúlyozni, hogy Barcán Endre rangban és állásban előlépett.

- Ezidén nem lesz népfelkelői ellenőrzési szemle. A honvédelmi miniszter ma arról értesítette Csanádvármegye törvényhatóságát, hogy ez évben a népfelkelői ellenőrzési szemlék elmaradnak. Ezeket az ellenőrzési szemléket már évek óta nem tartják meg katonák. Igazán okosan teszik, kár is volna a nagy munkaidőben a népet ilyesmivel zaklatni.

- Rendkívüli közgyűlés a városnál. Makóvárosa a kisajátítás folytatásáért Csokonai-utcában levő ingatlanokat már régebben tulajdonába vette, hogy a vasúthoz vezető új utat megnyissa. Az utcát azonban mindeddig nem nyitotta meg a város, mert annak költségeit a közgyűlés még nem szavazta. E végből Galambos Ignác dr. polgármester hétfőre rendkívüli közgyűlésre hívta össze Makóváros kép-

viselőtestületét, melyen előterjesztést tesz az utcanyitás alkalmával készíttendő kocsit és gyalogjáró költségeinek megszavazása iránt.

- Állatbetegség a megyében. Csanádpalotán az ebveszettség fellépett. A szükséges állategészségügyi intézkedéseket megtette a hatóság.

- Honvédi csendélet. Már megint nem csendes a Honvéd. Ma délelőtt megint két asszony vészett össze s összeverekedett. A két asszony Baranyi Józsefné és Verbai Lajosné jól összeakadtak, mert még az is jó időbe tellett míg szótválasztották őket. A két asszony ellen botrány okozásért eljárás indítottak.

- Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Losonczi utca 13. Diszkrét szétküldés.

- Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Török Krisztina Gazdag Ferencné 57 éves korában.

Nádasy szinigazgató gyásza.

Idősebb fiuk a vízbe fullt.

A magyar szinészet munkásai még mindig első utdörői a kulturának. Különösen áll ez a vidéki szinészekre, kik az év minden szakában más-más városban játszanak, tehát csaknem olyan vándor életet élnek, mint a magyar szabadságharc után, illetve a hatvanas években, mikor városról városra vándoroltak és ők voltak a magyar kultúra terjesztő vándorai.

A vidéki szinészeknek élete most sem sokkal különb. Amint egy év városban megmelegedtek, megszerették őket, menniök kell más városba, mert Magyarországon még a legtöbb városban nincs a szinészetnek meg az állandó otthona.

E vándorlás különösen kellemetlen a vidéki szinészet embereire. Eltekintve attól, hogy sok törődéssel és költséggel jár, az a kellemetlen hátránya is megvan, hogy a családok szinész örökös vándorlása között nem mindig nevelheti ugy gyermekét, mint óhajtaná.

Mi hozzánk Makóra évek óta Nádasy József szintársulata jön el, kétszer is évenként. Nincs ember Makón, ki ne szeretné Nádasy Józsefet és családját. Megszoktuk, megszerettük őket.

Nádasy József is érezte a vándor élet kellemetlenségét. A gondos apa és é téren még őt is messze tulszárnyaló anya sokat panaszkodik gyermekeik nevelése körül lépten nyomon felmerülő bajok miatt.

Nem kíméltek azonban semmiféle költséget, gyermekeiket első rendű nevelésben részesítették, iskoláztatták,

Két gyermekük járt az elmúlt tanévben a szabadkai állami főgimnáziumba, a kis Józsi a harmadikba, a nagyobb Sándor már ha odik osztályt végezte. Össze ment volna a hetedikbe, de meg hiúsult a gondos szülők reménye. Szeretett gyermekük, az ő büszkeségük, mint bennünket értesítenek, Baján fürdés közben a Sugovicába fullt.

Nádasy mikor nálunk a tavaszi szezonot befejezte, a vándorútja és a megélhetés Bajára vitte. Ott

Játszik most társulatával. Alig hogy felderült az abnormális idő után az első nyári nap, a fiu fürödni ment a Duna ágát képező Sugovicába. A mély csatorna vize csakhamar elragadta a fiut, ki elmerült. Nem is jött többé élve a víz felszínére. Elnyelte a víz és eltemette Nádasyék legszebb reményit.

Nagy és elviselhetetlen a csapás, mely fiuk elvesztésével a nálunk általános szeretetnek örvendő Nádasy családot érte, mit vsjmi kevésbé enyhíthet az a tudat, hogy az ő fájalmukban, mely gyászukban Makóról is oly sokan és a legigazabb részvétellel osztozunk,

Borzalmas férjgyilkosság Csanádapácán

Leöntötte petróleummal a férjét s felgyújtotta. — A szerencsétlen férj szénre égett. — A gyilkos asszony a börtönben.

Csanádapáca községnek megint rémes szenzációja van. Egy elke-seredet asszony borzalmas módon állott bosszút a részeges férjén, a ki ütötte-verte, kizozta családját. A rémes esetről tudósítónk következőket jelenti.

Kedden hajnalban borzalmas családi dráma történt Csanádapácán. K. Csóki István földmivelőt petróleummal leöntötte a felesége és aztán meggyújtotta. A földmivelő olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy estére behalt sérüléseibe.

A „Makói Független Ujság” munkatársa a megdöbbentő családi dráma részletei iránt telefonon érdeklődött a csanádapácai csendőrségnél. A csendőrségtől a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az ötvenesztendős K. Csóki István az utóbbi időben állandóan részegeskedett. Ami pénzt keresett, azt hamarosan elverte a kocsmában. Majd minden este részegen tért haza a mulatozásból s munkáját teljesen elhanyagolta.

Odahaza állandóan pörlekedett a feleségével, akit össze-vissza ütlegelt azzal, ami éppen a kezébe akadt. Két gyermeke van, akik közül az egyik lány férjénél van.

Feleségét a másik gyermeke szemelátlára verte. Az asszony már több ízben el akarta hagyni a házat, a rokonság azonban folyton biztatta, hogy csak maradjon ott a gyerekekével, majd megjavul az ura.

Hétfőn este újból részegen tért haza Csóki István. Ahogy beért az ajtó, szidalmazni kezdte a feleségét. Később nekiesett az asszonynak és a haját cibálta. A szomszédok nem mertek az asszony segítségére menni, mert a garázda ember mindenkit ledőlés-sel fenyegetett. A lány az ágya alá bujt félelmében.

A földmives a civakodás után nagynehezen elcsöndesedett és lefekünt aludni. Az asszony ébren maradt és bosszút forralt a férje ellen. Hajnalában leöntötte az ágyat petróleummal és aztán gyújtóval meggyújtotta az ágyneműt. Csóki fölébredt és kiugrott az ágyból de már akkor súlyos égési sebeket szenvedett. Az asszony elszökött a házból, reggel találtunk rá a faluszélen. Csóki ma este tíz órakor meghalt.

A nyomozást a battonyai járásbíró vezeti, aki csanádapácai csendőrmesterekkel már több tanút kihall-

gatott ki. Az asszonyt előzetes őrizetbe helyezték a csanádapácai községházán, még szerdán beszélik a battonyai járásbírószék házába.

A MAKÓI PIACRÓL.

Dühöng a kukorica uzsora. — Megint olcsóbb a hagyma.

A mai hetipiacon éreztük az első igazi nyári napot. Forron tüzött le a nap s a nagy hőség miatt már 10 óra után alig járt ember a piacon. A piaci árak mult jelentésünk óta a buzát illetőleg alig változtak.

Makón 20 koronát, Budapesten pedig 22 koronát fizettek a buza métermázsájáért.

A kukorica uzsora a legteljesebben dühöng a makói piacon. Míg Budapesten ugyszólván napról-napra csökken a kukorica ára, addig Makón minden hetipiacon drágább lesz e fontos cikk. Meg kell még azt is állapitanunk, hogy az egész alföldön a kukorica vétések a legszebben állanak s óriási terméssel bíznak. Tehát a jövő termést illetőleg sem indokoltak a kukorica árai. A hatóságoknak nem szabad tűrnie, hogy ily fontos közfogyasztási cikk eladása körül a legszomórtlenebb uzsora üzessék ép a makói piacon. S hogy az uzsora még inkább szembetűnőbb legyen közöljük hogy Budapesten 15 koronába, Makón pedig 18 koronába került ma egy métermázsás kukorica.

A hagymapiacon ma az árak csökkentek. A nagy pénztelenség s a bőséges árukinálat lefelé nyomják az árakat. A mai piacon már 4 koronáért vásárolták a vörshagyma métermázsájáért. A fokhagyma ára is csökkent s ma 10 koronát fizettek métermázsájáért. Az árcsökkenést azzal is indokolják, hogy közeledvén az augusztusi bérnegyed a hagymakertészek igyekeznek pénzt csinálni árujokból. Akár egyik, akár a másik feltevés igaz, szomorúan kell konstatálnunk, hogy az ideai hagymaszezon már megint alacsony árakkal kezdődik.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(133)

26. fejezet.

Az élők temetője.

Erre aztán olyan párbeszéd kezdődik, melybe beleszól mindegyik.

A tébolyda épület mögött nagyobb terület van, hol a nem veszeléses betegek mezei munkával, kertészkedéssel foglalkoznak.

Kínézésük fide pirosas, a szabad levegőn tartózkodás jótékonyan hat rájuk. Csöndes munkálkodásban kellő felügyelet mellett töltik a napokat.

Leginkább a szegényebb néposztályból kerülnek ezek ki, a kik a polgári életben is, betegségük előtt mezőgazdasággal foglalkoztak. Ezek a szerencsétlenek csöndes megadással és lenet mondani teljes megelégedéssel vannak. Csak a fuó felhők tova lebbenése, egy egy madár vig danája emlékezteti vissza őket a hajdani boldog családi tűzhelyre.

A tébolyodásnak annyi különféle neme és alakja van, hogy a legpontosabb megfigyelés sem képes a megszibbadt ész rögeszméinek előállítását meghatározni.

Valóban csodaszerű az, hogy az egyszerű földmives királynak, tu-

dósnak vagy a koldus nagy urnak, még különösebb, hogy valaki egernek, kutyának vagy márványlapnak képzele magát.

Az elme tévelygéseinek annyiféle változatosságát mutatják, hogy emberiséges elme nem igen képes azt megérteni.

Az angyalföldi tébolyda betegek között feltűnő sok a nő.

Fiatal arczu csinos leánykák fénylő tekintetükkel bámulnak a nagy semmisségbe. Egyszerű megszólításra felrezzennek s kitér rajtuk a képzelődés.

Majd élemedett nők zokogva kérnek, könyörögnek, hogy rettenetes vétkeiken könnyítsünk. Egyik gyilkosnak képzele magát, a ki a férjét megölte, s nagy bőbeszédűséggel előadja még annak részleteit is. Pedig férje él, nincs semmi baja, de ő megrendült agyveljének képzelgésével maga is látja azt a borzalmas képet, a mit nekünk elbeszél.

Settenkedő léptekkel halad előtünk el egy alak, suttogja, hogy a gyermekét megfojtotta.

— Itt ni! mutatja saját nyakát. Pedig soha sem volt gyermeke.

A másik egy fababát szorongat kebléhez, beszél hozzá édes lányhangon és mutatja, hogy milyen szép a babája.

Ezt elhunyt gyermeke feletti bánata teite őriöngövé.

Minden fababban gyermekét véli megtalálni, a földről felszedett dirib-darab papirost ajkával csö-

kolja, mintha a kis baba ruhája volna az.

Némelyik folytonosan levelet ír hűtelen kedveséhez és várja a soha nem is létezett szeretőt.

Dalol, majd a zongorán zavaros hangokat játszik.

Öreg anyóka száraz falevelekből fejére koszorút aggat, melyet mirtusz koszorúnak képzel. Oltárhoz, esküvőre készül és élettelen szeméit sovárgó tekintettel fordítja minden férfira és csókokat integet feléjük.

Folyt. köv.

Kocsik

készen és megrendelésre a legjobb kivitelben olcsó áron kaphatók

Brutyó János

kovács mesternél Magyarcsanádon.

Jókarban levő nagyobb

könyvszekrényt

megvételre keresek.

Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalba.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics sugáruton saját házamban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-áru, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

Ertesítés! Az aratás és cséplési idényre mindennemű pálinkák, borok és kőbányai sörök legjobb minőségben, olcsó árakban kaphatók IRITZ SÁMUEL övz, cégnél.

Legszórakoztatóbb hangszereket szállítja

WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
Budapest, József-körút 15. (Telefon.)
A milliónál, párisi és londoni kiállítás az első díjjal kitüntetve.
Hegedű 16 drb. felszereléssel 12 kor.
Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona.
Kétsoros hangverseny harmonika 25 k.
Eszelőgép hatalmas hangú 40 kor.
Csodareztrombita, erős 6 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.

Javítási szakmühelyek!
Fényképes árjegyzék ingyen.
Övási ügyeljen a „WAGNER” névra és 15-ös házszámra.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

ZEITLER RUDOLF ÉS TSAI GÖZMALOM ÉS JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomású, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MÜJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készítettünk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árendmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Söröző Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**

Szegedi-utca.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Ujdonság!

Figyelem!

Ujdonság!

TIZEDES MÉRLEG TOLÓSULYLYAL

200 kg.-tól 750 kg.-ig
kizárólagosan kapható

HALÁSZ Á. gépraktárában

Raktár augusztus 1-től kezdve Kossuth-utca II. szám,
a városi mázsaház mellett.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !!

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel-

!!!! sőszoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok
Nagy választéku női fehérnemű raktár.
Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Főtér
Otthon-kávéház mellett.

ves
ber
ka
g
fiz
m
z
k
cs
Eu
sz
m
dik
de
na
na
ma
re
zur
F
biz
nít
I
fize
rez
E
lam
ber
huz
tök
kan
fize
I
lez
hite
E
teij
a c
E
lam
M
vid
pár
M
olya
M
hőv
De
voln
A
szeg
ha
A
pén
vesz
sok
fizet
lyek
tetés
lett
pénz
ugy
igaz
tésé
ták,
zet.

Üz
Van
tisz